

## HINDENBURG ZAPRETEL Z DIKTATURO

Nemški državni predsednik von Hindenburg je zapretil voditeljem raznih strank z diktaturo in še le nato je bilo mogoče stvoriti kabinet. — Trije novi vplivni možje. — Zmanjšanje zavezniških posadk v zasedenem nemškem ozemlju.

BERLIN, Nemčija, 20. januarja. — Dr. Hans Luther je zopet postal ministrski predsednik in kancelar, dr. Gustav Stresemann pa zopet minister za zunanje zadeve.

Novi kabinet je bil stvorjen, potem ko je povabil predsednik von Hindenburg k seji več voditeljev strank ter jim izjavil, da je treba napraviti konec strankarskim bojem. Nato jim je pojasnil, da zahteva položaj ustanovitev diktature ali pa stvorjenje nove parlamentarne vlade.

Star maršal je rekel:

— Ta mučni prizor neprestanih vladnih kriz mora prenehati in bolj kot kedaj poprej je treba resnega dela.

To je izjavil Hindenburg posebno napram zastopnikom srednjih strank, o katerih se izjavlja, da so se iz strankarskih interesov upirali celih šest tednov prizadevanjem Hindenburga, da sestavi vlado, ki naj bi osredotočila svoje delo na narodne in mednarodne probleme, katere je treba rešiti.

S tem, da jih je stavil pred izbiro diktature ali ustavne vlade, je pozval politične voditelje, naj se posvetujejo ter odobre ministrsko listo, katero je sestavil dr. Luther.

Ze v teku treh ur po avdijenci pri Hindenburgu je objavil dr. Luther imena novih članov svojega kabineta, ki bodo prečitana danes v državnem zboru. Novi kabinet je sestavljen takole:

— Kancelar, dr. Hans Luther;

Zunanji minister, dr. Gustav Stresemann, nemška ljudska stranka;

notranji minister, dr. Wilhelm Kuelz, demokrat; obrambni minister, Julius Curtius, nemška ljudska stranka;

finančni minister, dr. Peter Reinhold, demokrat; delavski minister, Heinrich Brauns, centum;

prometni minister, dr. Krohne, nemška ljudska stranka;

justični minister, prejšnji kancelar Marx, centum;

poštni minister, dr. Stengl, bavarska ljudska stranka;

Obrambni minister, dr. Otto Gessler, ki ne pripada nobeni stranki.

PARIZ, Francija, 20. januarja. — Francoski ministrski predsednik Briand in angleški ministef za zunanje zadeve Chamberlain se bosta kmalu posvetovala glede zmanjšanja posadk v zasedenih ozemljih Nemčije, kot zahteva nemška vlada. Mogoče je, da se bo vdeležil tozadevnih posvetovanj tudi belgijski zunanji minister Vandervelde. Ob tej priliki se bodo vršili tudi dogovori glede nemških razoroževalnih obveznosti.

Nemški poslanik Leopold von Hoesch je predložil včeraj ministrskemu preds. Briandu vprašanje zmanjšanja posadk v Porenski in drugih zasedenih krajih. Isto sta storila tudi nemška poslanika v Londonu in Bruselju.

Ministrski predsednik Briand je sprejel zelo dvorljivo zahtevo nemškega poslanika ter mu zagotovil, da bo posvečal največjo pozornost tej zadevi in da se bo posvetoval glede nje z angleško in belgijsko vlado.

BERLIN, Nemčija, 20. januarja. — "Se nikdar tekom zadnjega stoletja ni bilo toliko gorljivega materiala kot v sedanjem času." — Tako piše včerajšnja Boersen-Zeitung v uvodnem članku, v katerem razpravlja o razoroževalni konferenci.

"Sedanji svetovni položaj je tak, da hoče Amerika na vsak način kapitalistično zaslužiti ostale narode sveta.

"Rusko-angleški konflikt, ki prekaša vse ostale glede svoje važnosti, postaja z vsakim dnem bolj

## ZRAKOPLOV ZA POLET PROTI SEVERNE- MU TEČAJU



Slika nam kaže enega izmed dveh ogromnih zrakoplovov, s katerima bo poletel avstralski kapitan G. H. Wilkins meseca marca z Alaske proti severnemu tečaju. Na sebi bosta imela toliko goriva, da bosta lahko preletela razdaljo 3200 milj.

## Polkovnik Mitchell pred kongresom.

Polkovnik Mitchell je pripravljen nastopiti pred kongresom kot prič. — Razpravlja se o ustvarjenju samostojnega letalnega oddelka.

WASHINGTON, D. C., 20. jan. V civilni obleki, kajti svojo vojaško uniformo je moral odložiti za pet let na temelju pravoreka vojne sodišča, je nastopil včeraj polkovnik William Mitchell pred komitejem za vojaške zadeve ter se taviel prostovoljno na razpolago kot prič. V tem komiteju se posvetujejo glede predloge kongresnika Hilla, ki hoče ustvariti samostojen zrakoplovni oddelak.

Predno ga bo komitej zaslišal bo naprosil vojni departament za tozadevno dovoljenje. To pa se bo zgodilo bolj iz udobnosti kot pa iz potrebe, ker ne pripada Mitchell, vsaj za enkrat ne, armadi. Pravni oddelk vojnega departamenta je včeraj odobril obsodbo polkovnika Mitchell, ker je baje kršil 96. vojni člen. Moral je ustoviti le to, če ni napravilo vojne sodišče, pred katerim se je vršil proces, nikake formalne napake.

Razsodba bo predložena predsedniku Coolidgeu, ki bo baje znižal suspendiranje polkovnika Mitchell iz vojne službe na dve leti in pol. Polkovnik, ki je postal skrajno neprijatelj v vojaških krogih radi svojih strogih kritik pa bo najbrž že preje aktiviran, da bo mogel vložiti svojo prošnjo za vpokojitev po tridesetih letih službovanja.

## Trije delavci žrtve eksplozije.

MIAMI, Fla., 20. januarja. — V tukajšnjem kamnolomu, se je pripetila velika dinamična eksplozija. Trije delavci so bili na mestu ubiti, nad petnajst jih je bilo pa ranjenih.

## Izdelovalci sode imajo velike izgube.

TRENTON, N. J., 20. jan. — Tukaj se je vršilo zborovanje Association of Bottlers of Carbonated Beverages, in tajnik C. A. Cawley je izjavil, da se je izjavila 18. amandmanta znižalo izdelovanje sode in sodi podobnih pijač za 40 odstotkov.

izrazit. Turčija in prebivalci kolonij so se naveličali izkoriščanja veselil. Z vedno večjim sovratvom zahtevajo svoje plemenske pravice samodoločbe.

## Potop Lusitanije kinematografiran.

Nemški nacionalisti so v Darmstadtu izžvižgali film, ki kaže na drastičen način torpediranje parnika "Lusitanije".

DARMSTADT, Nemčija, 20. januarja. — Včerajšnja premijera filma Alfreda Deblina, "Lusitanija", je bila sprejeta na dvojen način. Film predstavlja torpediranje parnika ter slika obnašanje glavnih oseb na morskem dnu ter njih rešitev.

Nacionalisti so smatrali predstavo za netaktno, posebno ker so številne žrtve torpediranja prisegale osveti. Svojemu nezadovoljstvu so dali izraza z žvižganjem in udarjanjem ob tla.

Moderniste pa je igra navdušila ter so neprestano ploskali. Prav posebno so odobraval obetke misli ljudi v trenutku največje nesreče, ko se prikaže samoljubje v svoji najbolj izraziti obliki.

## Bcj glede svetovnega razsodišča.

WASHINGTON, D. C., 20. jan. Boj, ki divja v senatu za vstop Zdr. držav v svet. rozsodišče se vrši še naprej ter ni kmalu pričakovati konca. Nespravljam, katere vodi senator Borah, sta prišla včeraj na pomoč še Johnson iz Californije in Reed iz Missourija. Vsa znamenja kažejo, da bo prišlo do zavlačevalne politike.

Johnson in Reed sta zastopala mnenje, da bi pomenjal pristop v svetovno rozsodišče tudi vstop v Ligo narodov in baš proti temu se najbolj bore nespravljam.

Vspričo tega položaja je obnovil podpredsednik Dawes kot predsednik senata svoj boj za izprmembo poslovnih pravil, da se v bodoče onemogoči delovanje obstrukcionistov.

## Smrt matere in otroka.

Mrs. Mary O'Keefe, se je onesvestila včeraj popoldne v svojem stanovanju v Bayonne, N. J. in njen mož je takoj poklical zdravnika. Ko je slednji prišel, je ugotovil, da je ženska mrtva in da je mrtov tudi eno leto star otrok, ki je ležal v zibelki. Mrs. O'Keefe je bila bolna, odkar je rodila dete.

## Zopetni izbruh bojev v Siriji.

Francozi so zopet obstreljevali Damask z granatami. — Pri tem je bilo ubitih dosti ljudi in porušene so bile razne hiše.

JERUZALEM, Palestina, 20. januarja. — Francozi so včeraj zvečer obstreljevali mestni okraj Sagur v Damasku. Dosti oseb je bilo ubitih in povzročena je bila velika materialna škoda.

To je bilo že drugo obstreljevanje starega mesta, katero so vprizorili Francozi v zadnjem času.

Soglasno s poročili iz Damaska so otvorili Francozi artilerijski ogenj, ker so nudili prebivalci dotičnega mestnega okraja vstašem pomoč. Razna poslopja so bila popolnoma porušena.

Vsled izoliranja mesta proti izbruhu lakote in še pred izbruhom obstreljevanja je vprizorilo dosti prebivalcev poslans, da zapuste svoja stanovanja ter si pribore pot iz mesta skozi francoske čete.

Poročila iz arabskih krogov javljajo, da je položaj v Alepo za Francoze skrajno nevaren. Iz Hama in Homsa poročajo, da puste tamošnje oblasti pretepati domačine ki se nočejo udeležiti volitev.

## Načrti angleških premo- garjev.

LONDON, Anglija, 20. jan. — Voditelji angleških premogarjev so izdali memorandum, v katerem je ročeno med drugim tudi sledeče.

Kritik birokracije z neprimerno vladno intervencijo in političnim vmešavanjem ni mogoče dvigniti proti načrtu, katerega predlagamo. Industrija se je nahajala v rokah onih, ki jo danes vodijo kot ravnatelji, managerji, uradniki ter navadni delavci.

Skušali smo skrčiti vladno in politično vmešavanje na minimum ter določili, da naj se mede in cene normalno določi potom pogajanj med proizvajalci in kousumentii, ki bodo naprošeni, naj podpišejo predlogo.

Premogarji soglašajo, da bi ne bilo varno obnoviti predvojne obsega izvažanja premoga, vendar pa so mnenja, da je mogoče napraviti proizvajanje premoga uspešno in dobičkonosno, vsled česar bo mogoče plačevali sorazmerno visoke mezde, na ta način, da bi se povečalo pretvorjenje premoga v gonilno silo ali plin pri rovih in celo v notranjosti rofov. Velika dobava cenene električne sile, — pravijo delavci, — bi dovela s pospešenjem industrije do restavracije normalnega obsega domače uporabe premoga. Tudi če bi bil izgubljen kak inozemski trg, bi premogovna industrija, potom dobave cenene električne sile, dovela do tega, da bi se v večjih množinah izvažalo izdelano blago.

Tekom križnega zaslišanja je delavski voditelj Tawney priznal, da nameravajo premogarji obdržati, kot skrajno sredstvo, pravico do stavke, tudi proti nacionallizi: nemu lastninstvu, vendar pa je trdil, da bi bile možnosti delavskih zadreg neizmerno skrčene, če bi inelo delavci zaupanje v sistem, pod katerim bi obratovali premogovnike.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA  
"GLAS NARODA" NAJVEČJI  
SLOVENSKI DNEVNIK V  
ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

## NAPET POLOŽAJ NA MADŽARSKEM

Madžarski ministrski predsednik je zapretil opoziciji s silo. — Ceste so bile od zjutraj naprej polne razburjene ljudske množice. — Horthy naj dobi diktatorske polnomoci. — Naraščujoči vpliv fašistov.

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 20. januarja. — Ministrski predsednik, grof Bethlen, je izjavil danes zjutraj, da se bo v slučaju potrebe poslužil sile, da vzdrži red. Razburjene ljudske množice so se potikale po ulicah mesta, čakajoč izbruha.

Kljub odporu socijalistične in demokratične opozicije proti predlaganemu kompromisu glede njih zahteve, da se aretira vplivne osebe v zvezi s ponarejevalnim škandalom, je poskušal ministrski predsednik predložiti zbornici še enkrat svoj predlog, potem ko se je po par urah zopet sestala. Ob tej priliki je bil dvignjen tak kraval, da ni mogel ministrski predsednik nadaljevati s svojim govorom. Seja je bila prekinjena, dokler niso stražniki zopet uveljavili red.

Ministrski predsednik je pričel nato zopet govoriti. Komaj je pa izjavil, da bo vlada odločno nastopila proti vsem, ki skušajo kaliti mir in red, se je pričel iznova kraval.

Pred parlamentnim poslopjem je imela policija losti posla, da zadrži razburjeno ljudsko množico, ki se je nahajala na cestah od ranega jutra.

Ministrski predsednik Bethlen hoče imenovati parlamentarno preiskovalno komisijo, kateri naj bi pripadli tudi člani opozicije. Nadaljne aretacije naj bi preložili na poznejši čas. Zapretil je, da bo vlada takoj izročena fašistom, če ne bo opozicija sprejela kompromisa.

Člani fašistovske organizacije so se močno oboženo zbrali v svojih glavnih stanih. Vse je bilo odrejeno za obrambo, če bi izgubila policija kontrolo nad ljudsko množico.

Organizacija "prebujajoče se Madžarske" baje zahteva, naj se da regentu, admiralu Horthy-ju diktatorske polnomoci, da bo mogel biti kos sedanjenju položaju.

## Eksekucije v Mehiki.

MEXICO CITY, Mehika, 20. januarja. — V Guadalajari je bil usmrčen bivši podgovernor države Jalisco, Alfonso Noyola. Baje so mu dokazali, da je simpatiziral z vstaši.

## Mussolini je resno bolan.

RIM, Italija, 20. januarja. — Poročila, da je italijanski ministrski predsednik Mussolini težko bolan, se nprestanu potrjujejo. V terek je sedemkrat omedlel. Zdravniki so mnenja, da bo mo-

ral ostati dalj časa — najmanj tri mesece — v postelji.

V tem slučaju ga bo nadomestoval notranji minister Louis Federzoni.

## Zborovanje Male entente.

BEOGRAD, Jugoslavija, 20. januarja. — Dne 20. februarja se bo tukaj začela konferenca Male entente. Navzoči bodo zastopniki Jugoslavije, Čehoslovaške in Romunske.

O čem se bodo posvetovali, se zaenkrat še ni dalo dognati.

## DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.80 2000 Din. — \$37.40 5000 Din. — \$93.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Raspisila na zadnje pošte in izplačilo "Poštne čekovne urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir . . . . . \$ 9.20 500 lir . . . . . \$22.00

300 lir . . . . . \$13.50 1000 lir . . . . . \$43.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Raspisila na zadnje pošte in izplačilo Ljubljanske kreditne banke v Trstu.

Za pošiljate, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po mogočnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnosa; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poštni denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVEŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poštni najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4007



## GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by  
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY  
(A Corporation)Frank Baker, president Louis Benedik, treasurer  
Place of business of the corporation and addresses of above officers:  
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"  
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

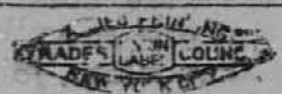
|                         |                          |        |
|-------------------------|--------------------------|--------|
| For one year in advance | For New York as one year | \$7.00 |
| in Canada               | For one year             | \$9.50 |
| For one year            | For one year             | \$7.00 |
| For one year            | For one year             | \$3.50 |

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" takes each day ten minutes of the week.

Dopisi brez podpisa in osebni se ne prijemajo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročništv, prosimo, da se nam tudi prejme bivalno naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.  
Telephone: Cortlandt 2876.

## SE ENO POGAVJE O PROHIBICIJI

Pred par dnevi smo poročili, — v zabavo naših čitateljev, — kar je rekel socijalno-demokratski predsednik nemškega državnega zbora, Pavel Loebe glede ameriške prohibicijske zakonodaje in njenih posledic. Dames pa hočemo priobiti mnenje nemškega socijalnega demokrata E. Packerta, ki se glede vprašanja opojnih pi-jac bistveno razlikuje od nazorov Loebeja.

Packert pravi glede ameriške prohibicije naslednje:

— Če se ozrem danes, ko sem se vrnil domov, nazaj na svoje doživljanje, na vse, kar sem videl in slišal, moram izjaviti, da sem bil popolnoma zadovoljen z uspehom svojega potovanja. V Ameriki sem dobil predvsem globok vpogled v vzroke in učinke ameriške prohibicijske zakonodaje v socialnem, zdravstvenem, kriminalnem in moralnem oziru za sedanjost in tudi za bližnjo bodočnost. Kadar razmišljam o vsem, kar sem videl in slišal, mi postaja vedno bolj neumljivo, zakaj ne skuša ameriška vlada popraviti težko napako, katero je storila s prohibicijsko zakonodajo in katero se v Ameriki splošno priznava.

S prohibicijsko postavo v sedanjosti obliki in s sedanjim izvedenjem se doseže ravno nasprotje tega, kar so stavili prohibicionisti na zunaj za cilj. Na vseh zborovanjih, na katerih sem govoril v Ameriki, sem javno izjavil ter ponovil isto napram častikarskim poročevalcem in javnim uradnikom, da se po mojem mnenju v Združenih državah v sedanjem času zavzije več absolutnega alkohola kot v katerikoli drugi državi sveta in gotovo več kot v predprohibicijskih časih v Ameriki.

Po vsem, kar sem videl in slišal, ne obstaja niti najmanjši dvom, da je neupoštevanje prohibicijske postave motiv k omalovaževanju vseh drugih postav. Ugotovil sem neoporečno, da si ljudje v vseh slojih naroda Združenih držav in v obeh spolih resno prizadevajo kršiti prohibicijsko postavo in da se vsled tega zmanjša ugled tudi vseh drugih postav. Tekom osebnih motrenj jetniških listin sem na lastne oči ugotovil, da se je presenetljivo visok odstotek jetnikov pregrešil proti prohibicijski postavi. Iz ust sodnikov sem izvedel, da ima kršenje prohibicijske postave v splošnem za posledico kršenje drugih postav. Odlični zdravniki so mi potrdili na vprašanja, katerega sem stavil, da je vsled prohibicijskih postav naraslo število žledolomov, črvenih, srčnih in drugih bolezni, ki so posledica nezmerne zavzivanja slabega alkohola. To bo lahko dovedlo do pravice katastrofe za ameriški narod. Ljudem-kemu zdravju bi se napravilo veliko uslugo, če bi se sedaj obstoječe postave modificirale na tak način, da bi lahko vsakdo in na vsakem kraju kupil in zavržil alkoholne pijače. Denar, katerega se izdaje sedaj v Ameriki za ničvreden in zastrupljen alkohol, bi tekel v državne blagajne ter prispeval k narodnemu blagostanju, mesto da teče v žepu temnih elementov.

— Pri takem modificiranju postav pa bi se po mojem mnenju ne smelo pustiti v nemar tega, da bi morale ameriške pivovarne polagati več pozornosti na kakovost piva, tudi če bi bilo treba to od početa izvršiti na stroške dobičkov. Le s pomočjo dobrega in ne preveč močnega piva, bo mogoče polagoma odvaditi ameriško občinstvo od sedanjega naglasnega zavzivanja žganja. Tega pa nikakor ne moremo doseči s prepovedjo vseh alkoholnih pijač, ki vsebujejo več kot pol odstotka alkohola. Ni moza stvar ugotoviti, če naj se omeji alkoholno vsebino na tri ali štiri odstotke, a po mojih izkušnjah v Canadi, kjer je dovoljeno dva in polodstotno pivo, lahko rečem, da sploh ni treba pri pivu določiti nikake skrajne meje alkoholne vsebine.

Ta strankarski tovariš Loebeja je prišel vsled tega do povsem napačnih zaključkov kot pa on. Gotova stvar je, da se je kot pivovarnar podrobneje pečal s proučevanjem prohibicijske zakonodaje kot pa njegov abstinentni tovariš. Gotova stvar pa je, da govori bolj stvarno kot pa Loebe. "Ki ni nikdar videl v Ameriki nobenega pijanega človeka" in ki je, — v popolnem nepoznavanju dejanskega položaja trdil, da so kršitelji prohibicijske postave izročeni moralni obsodbi svojih sodržavljanov.

Učinkovanje ameriške prohibicijske zakonodaje na ameriški delavski razred je priznano škodljivo. Izjave Loebeja pa kažejo kako malo pozornosti je treba pripisovati utisom, katere dobe ljudje, ki se mude malo časa v deželi ter prodajajo nato v Evropi tukaj sprejeto "modrost" kot absolutno resnico.

## Aretacija sleparske igralka.

V Kodnu ob Remu je bila aretirana 32-letna igralka Henrieta Speide, ki ima na vesti številne goljufije. Med drugim jo je danes policija, Na Dunaju je nastopala kot "grofica" in "baronica" ter izvajala lahkovernost ljudem pod lažljivimi pretvornimi besedami. Med drugimi je odstopala. Med drugimi je odstopala.

## KOLEDAR STARIH MEHIKANCEV



Starodavni prebivalci Mehike so imeli koledar, kakoršnega vidite na sliki. Profesor Spinden s Harvard univerze je razrešil znamenja, ki so na njem ter napisal dolgo razpravo, v kateri dokazuje, da je koledar popoln.

## ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

## KUGE SE VEDNO DECIMIRAJO ČLOVEŠTVO.

V letnem poročilu glavnega zdravnika federalnega zdravstvenega urada najdemo nekoliko naravnost presenetljivih podatkov o pomoru, ki ga kuge še danes povzročajo po svetu. Nas, ki živimo v Združenih državah razmeroma prosti vseh kvarantinskih bolezni (razen koz), čudno dirne, ko čitamo, da kuge še danes razsajajo drugod po svetu s tako silo, la ponekod takorekoč decimirajo prebivalstvo.

Tekom minulega leta so mnoge dežele v Aziji poročale o obstoju kolere. Nikjer drugje na svetu se ni pojavila, razen osmih slučajev v evropski Rusiji. V sami Indiji je tekem leta 1924 umrlo nič manj kot 276.000 ljudi za kugo. To je štirikrat toliko, kolikor je bilo poročano za leto 1923.

Vzlic temu, da so sredstva za preprečitev koz (smallpox) dobro znana in jako učinkovita, vendar je ta bolezen še vedno jako razširjena in uničevalna. Nepopolna poročila iz 62 dežel naznanjajo 218.000 slučajev koz tekem leta 1924 in čez 50.000 slučajev smrti radi te bolezni. Iste dežele so predlani poročale le o 165.000 slučajih in 45.000 slučajih smrti.

Najbolj čudno in presenetljivo pa je to, da imajo Združene države, drugače tako uspešne v borbi proti nalezljivim boleznim, kar se tiče koz, razmeroma največ slučajev te bolezni izmed vseh civiliziranih dežel. Poročila iz 35 dežel za leto 1924 izkazujejo, da se je napram letu 1923 število slučajev te bolezni neverjetno pomnožilo: namreč za 75 odstotkov; smrtnih slučajev pa je bilo šestkrat toliko kot predlanskim.

Sicer je res, da so kuge v Zdr.

## ZDRAVSTVENE RAZMERE V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Poročilo federalnega zdravstvenega urada za leto 1924 podaja je ko zanimiv račun o splošnih zdravstvenih razmerah v Združenih državah. Da so te ugodne, se je treba zahvaliti delovanju zdravstvenih oblasti. Umrljivost tekem leta 1924 je znašala 11.9 za 1000 prebivalcev, t. j. izmed vsakih 10.000 prebivalcev jih je umrlo 119. L. 1923 je bila umrljivost 12.4 za 1000. Leta 1900 pa je znašala 17.8 in leta 1800 je bila 19.8. Vidi se torej, kako umrljivost postopoma pada. Doba človeškega življenja postaja vedno daljša.

Porodno razmerje (samo 25 držav prihaja v poštev) je znašalo 22.3 za tisoč prebivalcev, t. j. izmed vsakih 10.000 prebivalcev je bilo 223 novorojenčkov. Rojstev je bilo največ v North Carolini, — 31.6 na tisoč.

Umrljivost detet (pod enim letom) tudi izkazuje znatno zmanjšanje. Na drugi strani pa se je število mater umrlih vsled poroda kaj malo spremenilo v zadnjih de-

slučajev smrti vsled davice, leta 1923 pa le 12.1. Ako bi se moglo vse starše prepričati, da bi obvarovali svojo dečo potom cepljenja, ni nikakega razloga dvomiti, da bi se smrtno razmerje vsled davice dalo še bolj zmanjšati in da bi se dala morda davica popolnoma iztrebiti.

Spalna bolezen (sleeping sickness) se sedaj očitno bolj razširja. Leta 1923 je bilo poročano o 200 slučajev smrti radi te bolezni, ali poročila niso popolna.

Glede malarije ni baže točnih poročil. Nekateri deli dežele so razmeroma prosti te bolezni, dočim tvori v drugih še vedno jako resno zdravstveno vprašanje. Razmerje je večje med črni kot med beleži. Aktivna borba proti tej bolezni se nadaljuje.

Razmerje smrti vsled osepnic (measles) je ostalo skoraj enako tekem minulega četrtletja. Težko je kontrolirati to bolezen, ker navadno minejo štirje dnevi od trenutka, ko se pojavijo prvi simptomi, do trenutka, ko se pokažejo izpuščaji na koži. Med tem pa so osepnice nalezljive. Otroci je dosti-krat med tem še v šoli. Glavni federalni zdravnik priporoča strožje šolsko naziranje; vsi otroci, ki imajo vročico, prehlad ali se drugače ne počutijo dobro, naj se poslijejo takoj domov, tako da bi se preprečilo razpasenje bolezni v začetnih stopnjah. Najnovejšim znanstvenim raziskovanjem se je nudila možnost, da se iznajde način imunizacije proti osepnicam (to je, da se izumi sredstvo, ki napravi otroka neokužljivega, kakor je to pri cepljenju koz).

Škratice (scarlet fever) je bilo lani več kot predlanskim, ali manj smrtnih slučajev. Večje število pa je brzokone posledica bolj vestnega poročevanja.

Kar se tiče oslovskega kašlja smo jako malo napredovali v zadnjih 25 letih. Ta bolezen zlasti nadleguje otroke, posebno jako mlade. Polovica smrti vsled oslovskega kašlja nastane pri otrocih pod enim letom. Potrebno je poučevati starše o nevarnosti oslovskega kašlja.

Jako povoljno je poročilo glede pojmanja tuberkuloze. Leta 1900 je izmed vsakih 100.000 prebivalcev umrlo 201.9 ljudi za tuberkulozo katerekoli vrste. Do leta 1923 pa je umrljivost padla na 93.6. Iz poročil 23 držav, ki imajo štiri petine vsega prebivalstva Združenih držav, je razvidno, da je znašala tuberkuloza za leto 1924 samo 88.6 za 100.000 prebivalcev. Umrljivost vsled tuberkuloze torej stalno pada.

Začetkom tega stoletja se je kontrola legarja (typhoid fever) zdelo ravno tako brezupna, kot danes kontrola osepnic ali influence. Ali uporaba sredstev za očiščevanje vode in mleka, stalna paznja na hrano, hitro zdravljenje prizadetih in nadziranje pri-nasalec bolezni so zelo znižale nevarnost te nekdaj strašne kuge in služijo za vzgled, kaj se potom mnega delovanja, da doseči za-ščito javnega zdravja.

Število smrti vsled raka (cancer) stalno raste. To je razvidno, ako pregledamo podatke od leta 1900 do 1923. V istem razdobju se je število smrti skoraj podvojilo.

Koze — kakor omenjeno v drugem članku — so jako razširjene v Združenih državah. Leta 1924 je bilo prijavljenih 75 odstotkov več slučajev kot leta 1923. Vsled tega imajo Združene države razmeroma več slučajev te nalezljive bolezni kot katera druga civilizirana dežela. Res je sicer, da je ta bolezen tukaj večinoma blazjega tipa in da je sistem poročevanja tukaj boljši kot drugod. Vendar je ta bolezen popolnoma odveč, ko imamo tukaj sredstva, da jo preprečimo.

Poročilo navaja med drugim tudi jako zanimive podatke glede števila ljudi v ubožnicah in norišnicah v Združenih državah. Zadnji podatki se nanašajo na leto 1922. V tem letu je bilo 78.070 ljudi v oskrbi ubožnic in 348.174 ljudi je bilo v norišnicah ali sličnih zavodih za umobolne, slaboume in epileptike. 400.000 ljudi je na leto izpuščenih iz državnih in federalnih kaznilnic.

## Peter Zgaga

Današnje ženske so moderne in se tudi vedno bolj modernizirajo. Ne samo doma, tudi na cesti nosijo hlače, volilno pravico imajo ter hočejo biti v vseh ozirih enakopravne z moškimi.

Včasih se bolj kot moški zanimajo tudi za politiko, za socialna vprašanja, za politiko na Daljnem Istoku in za dolg, ki ga dolguje afriška republika Liberija Združenim državam.

Ženske so se začele udeleževati tudi političnih zborovanj. Odkar imajo volilno pravico, so postale tudi pripadnice raznih strank: demokratske, republikanske in socialistične.

Na zborovanja hodijo poslušati razne govornike, in govori se jim globoko vtisnejo v srce.

Nekoč je govoril navdušen revolucionar: Naša družba je gnjila. Treba bo pomesti, temeljito pomesti! Odpraviti bo treba vso nesnago, odpraviti vso zalego! Na delo torej!

Politični zakonski ženici so se vtisnile te besedice globoko v srce. Govornik je bil poleg tega tudi mlad in čeden fant, in na poti proti domu, ji je bila njegova podoba neprestano pred očmi. njegove besede so ji neprestano brnele po ušesih.

Vrniš se domov, je vrgla ključek na posteljo, slekla k-ljuček ter začela v svetem ognju opomašati govornika.

Treba bo pomesti, treba bo temeljito pomesti! Treba bo odpraviti vso nesnago, odpraviti vso zalego! Na delo torej!

Ni pa vedela, da je mož doma. Stopil je v kuhinjo ter ji dal metlo v roko rekoč:

Kar začni draga ženica! Stanovanje ni bilo že štirinajst dni pometo. V kuhinji je vsepolno garbica, ščurkov in stenje pa foliko, da se človek niti prestopiti ne more.

Starokrajsko čenostasje je priobilo naslednje novice:

V noči od 26. do 27. decembra so neznani storilci vrgli skozi okno v stanovanje prosvetnega ministra Stjepana Radića v Zagrebu več kamnov ter povzročili na oknih in pohištvo nekaj škoda. Izmed Radićeve družine ni bil nihče zadet.

Iz tega poročila je jasno razvidno, da je z Radićem nezadovoljnih tudi par neznanih Hrvatov. Dočim so Slovenci in Srbi v splošnem nezadovoljni z njim.

Polijski načelnik v Lynn, Mass., je te dni dobil značilno pismo: Ubogi zakonski mož mu v pisnu tarna, da mu je ušla žena in naj mu jo za božjo voljo poišče.

Možak je končal svoje pisanje s besedami: Za trud in stroške, da najdete mojo ženo, vam prilagam petindvajset centov.

Nekje sem čital tole značilno stvar:

Amerika je prosta in svobodna dežela. Vsak Amerikaneec je prost in svoboden državljan. Stori lahko vse, karkoli hoče, samo če vpraša prej za dovoljenje svojo ženo, policijsko oblast, družbo, pri kateri je zavarovan, zdravnika in svoje sosedo.

Če bo šlo tako naprej, bomo moški kmalu enakopravni z ženskami.

Znanemu suhaču Johnsonu so pred leti v veliki demonstraciji izbili angleški študentje levo oko. Izza onega časa je potoval po Evropi ter se je sedaj vrnil v Ameriko. Ko se je mudil en mesec na ameriški celini, je popolnoma izpremenil svoje nazore o prohibiciji.

Možak torej sedaj z desnim očesom več vidi kot je videl prej z levim in desnim.

## Slovensko Amerikanski Koledar za leto 1926

ima sledečo vsebino:

Pesem

Koledarski del.

Poglavje o praznikih, letnih časih in mrkih.

Premogovna industrija v Ameriki.

Detektivska zgodba.

Svetovna mesla.

Divji konji v Montani.

Inženirska čuda preteklosti.

Gumij — novo zlato svetovne finance.

Strašna bolezen — rak.

Doživljaji lačnega v New Yorku.

Tam za brezami.

Sibirskie slike.

Abdel Krim.

Dogodek na ladji.

Angleški državnik Lord Curzon.

Plame in pol na Norfolk otoku.

Strup v kriminalistiki.

Izgubljeni kontinent.

Življenje v morskih globočinah.

Prodiranje v polarno ozemlje.

Amudsen o svojem polarnem poletu.

Hjalmar Branting.

Kitajska.

Sunjatsen.

Koliko se popije na svetu.

Ustroj telesa in značaj.

Načrt novega koledarja.

Pavel Hindenburg.

Smrt Roberta La Folletta.

Doživljaji v džungli.

Vpliv nikotina.

Židovska univerza.

Uporaba nekaterih zdravilnih rastlin.

Vpliv podnebja na duševne bolezni.

Raznoterosti.

Smešnice.

KOLEDAR KRASI OBILLO RAZNIH SLIK.

Cena 50c

Naročite ga takoj, ker smo ga tiskali le omejeno število.

"GLAS NARODA" 82 CORTLANDT STREET NEW YORK CITY



Branislav Nušić:

## OBCINSKO DETE.

ROMAN DOJENČKA

(Nadaljevanje.)

## STIRINAJSTO POGLAVJE.

Ena za bravec čisto nova vdovica.

Strasno mizimi pisatelje, ki v začuden romanu pišejo lepo in točno, ter vidiš, kako je vsaka glava nadaljevanje prejšnje, pa kar naskrat, samo da bi razjezili bravec ali da bi sebi zabrisali sled, privedejo neko čisto novo osebo, pa o novi glavi začno nekaj pripovedovati, kar nikakor ni nadaljevanje iz poprejšnje glave. In kolikor sem se tudi hotel v tem romanu temu izogniti, ni je bilo to nemožne, ker mi je bilo vrlo težko iti mimo te vdovice, s katero mislim zdaj seznaniti bravec. Ko jo spoznajo, bodo bravec sami izpovedali, da se je težko izogniti takšni vdovici.

Kot devotica se je imenovala Mica, v zakonu kot žena se je imenovala Milka, a zdaj kot vdovica se imenuje Mileva. Gospa Mileva je šele tri mesece vdovica, hodi še v črni, gre vsako soboto na grob svojega moža, ki ga je zasidila s pušpanom in ima rajnikovo sliko nad svojo posteljo, ovito s črnim florom. Kako je ljubila rajnika, se vidi med drugimi že iz posmrtnih naznanil, v katerih je takole žalostno sklenila objavo o pokojnikovi smrti: "Prosim vse prijatelje in znance tega sozida v tej grozni tugi", a podpisala se je: "Neutešena vdova Mileva".

Ta neutešena vdova Mileva je prilično lepa; polnih lic, bolj majhna in okrogla, lepih črnih oči in obrvi in malih ustec, tako malih, da se ti zdi, da ta usta ne bi nikdar mogla ugovarjati moči ali da b' koga opravičevala. Šele 9 mesecev je, kar se je omožila in komaj je preživela 6 mesecev s svojim možem, pa je že ostala vdovica in to s posmrtnikom pod strehom. Da je rajnik vsaj to doživel, da bi videl lastno dete, ali mu to ni bilo dano, a koliko se je grešnik tega veselil.

Rajnik je bil zelo dober in blag človek; lahko si ga prepračil in mu dokazal vse, karkoli si hotel, samo, da si mu znal vse lepo razjasniti. Samo enkrat se je pokazal malo trdoglav in kot človek, ki ne razume, kaj se mu govori, a to je bilo takrat, ko so ga skušali prepričati, da bi mu bilo treba napisati testament. In kako previdno je to gospa Mileva napravila! — Ni mu hotela za Boga sama tega reči; kako bi ga s tem razžalila, ko sta pa tako lepo živela skupaj. Poprosila je gospoda Milijo, upokojenega sodnika, človeka znanega kot zelo prepričljivega, tihega, zgovornega, ki zna tako lepo po ovinkih kaj povedati.

V resnici je rajnik že dva tona pred smrtjo izgledal tako slabo, da je vsak čas mogla nastopiti smrt. Če bi umrl brez oporo, bi ne bilo dobro, če tavajo tega ker je imel brate in druge sorodnike, a da bi mu rekli tako slabemu naravnosti v oči, naj napiše i. poroko, je bilo težko, ker bi ga to lahko preveč vznemirilo.

Zato je gospa Mileva poklicala lepo k sebi gospoda Milijo, pa mu je rekla skozi solze:

— Gospod Milija! Vi veste in ves svet ve, kako imam rada svojega moža. V resnici ne vem, bom li ostala živa, kadar on umrje. — Ne verujem, da bi ostala živa. Pa zdaj povejte sami, kako mi morem reči iz oči v oči, da bi moral napisati testament.

— Zares, — pravi gospod Milija, — ti je zelo neprijetno za vas.

— Zelo težak položaj, — vzdihne gospa Mileva.

— Zares težak, — vzdihne tudi gospod Milija, bolj zato, da pokaže svoje soznanje, ker drugače ni imel nikakega posebnega razloga, da tudi on vzdihuje.

— E, pa vidite, ko bi vi to nekako; vsi si mi rekli, da bi vi to omali lepo od daleč, da ga pripravite in mi rečete.

— O, prosim, — doda gospod Milija ljubozno, — kar se tega čisto, da čisto, da lepo pripravim in bom zdel kar le mogoče vidalec.

Po teh besedah se gospod Milija vzdigne, zakaslija zelo važno in gre v bolnikovo sobo.

Pozdravi se z rajnikom, povpraša ga o tem in onem, pa začne odaleč. Pravi mu:

— Brat in prijatelj, ti gotovo sam vidiš, da boš za en dan ali dva dni umrl. Kaj pomagajo te medicinske recepti, nič, babje neumnosti, vse to ti nič ne bo pomagalo. Sam poglej, kako ti štrle ušesa, pa tudi usta so ti pomodri. Mogoče ga nimaš, ki bi ti to odkritično povedal, danes ima človek zelo malo prijateljev, ki bi mu iskreno povedali resnico v oči. E, jaz pa, komur sem prijatelj — sem prijatelj!

Bolnik je že pri prvih besedah gospoda Milije izbuljil oči, zaril je glavo v blazino in začel drgetati ko šiba od strahu; hotel je ziniti in poklicati na pomoč, ali ni mogel dati glasu od sebe.

Gospod Milija, prepričan, da je že s prvimi besedami napravil dober vtis, nadaljuje svoj govor in prijateljski in odkritosrečno poučuje svojega prijatelja.

— Pa, ako že hočeš, da umrješ, brate, ko že to sam spreviđiš! —

Bolnik mahne z roko, kakor da bi hotel reči, da on tega ne sprejme, a gospod Milija nadaljuje:

— Kaj ne spreviđiš? Pa da, povej mi vsaj en protirazlog. —

— molčiš, molčiš, kaj ne, ker mi ne moreš oporekati. In če mi tudi kaj rečeš, kakšen razlog bi mi povedal, no, reci sam: — Bog je velik, — zdravila, — doktorji. — Kaj ne, to so tvoji razlogi? Ali to niso nikakršni razlogi, prijatelj; ali ne vidiš, da te je sama kost in koža, na tebi ni več kile mesa, je pogled, kakšne oči imaš, kakor mrlič. To reč tu ne veljajo fraze, ker to, bratec: — Bog je velik! — je navadna fraza, ki jo vsak človek uporablja.

Bolniku pridejo solze na oči in ustnice so mu še bolj pomodrele in začel je šklepetati z zobmi od silnega drgeta.

— Torej, — nadaljuje gospod Milija, — je najpametnejše, kar moreš napraviti, da čimprej napišeš testament. Čim prej, ali me razumeš? Ako kje, e pri človeku upravičen oni modri rek: Kar bo daleč, naj bo daleč! —

Gospod Milija je hotel še naprej govoriti, ali bolnik, ne vedoč, kako naj se reši te strašne odkritosrečnosti, se je obrnil na drugo stran in se pokril z odejo čez glavo; vrh tega se je ušesa zatislil s prsti.

Ko gospod Milija vidi, da je na ta način nemogoče, da bi njegovi nasveti prišli do bolnikovih ušes, se je vzdignil in odšel iz sobe v predsobo, kjer ga je nestrpno pričakovala gospa Mileva.

— Ali se vam je posrečilo? — ga vpraša nepotrpeljivo.

— Bodite brez skrbi! Začel sem mu popolnoma od daleč ter sem ga najprej prepričal, da bo skoro umrl. Vrnite mi, o tem je zdaj popolnoma prepričan.

— Hvala vam, — pravi žalostno prihodnja vdovica.

— E, zate sem šele prešel na vprašanje o testamentu; tudi o tem sem mu govoril in mislim, da sem tudi v tem pogledu dobro opravil.

Gospa Mileva se zelo ljubezno zahvali gospodu Miliji in ga sprejme do vrat; nato pa se vrne v sobo svojega bolnega moža. Ko je vstopila, on najprej nezavestno pokuka izpod odeje, in šele ko se prepriča, da to ni Milija, dvigne odejo z glave in pokliče s tihim glasom ženo k sebi.

Gospa Mileva stapi žalostnih lic k postelji.

— Tega gospoda, — zašepeta bolnik, — tega, ki je zdaj tu bil, ne smem nikdar več pustiti k meni. Naročil hlapcu, naj ga vrže čez prag, čim bo vstopil. Namaha naj ga kot mačka in vrže ven.

Gospa Mileva objubi, da bo izpolnila to Bogu prijetno željo bolnikovo.

Bolnika zgrabi nato drgetanje,

vročica, in bolezen se obrne na slabše. Do obiska gospoda Milije so zdravila še nekaj pomagala, ali od tega obiska je šlo vedno na slabše. Bolniku se je začelo mešati, in takrat je govoril to in ono. Zmiraj mu je hodil gospod Milija na misel, kakor da gospod Milija ni penzionist, temveč zobozdravnik, a on da ga je poklical, da mu izdere kočnjak, a gospod Milija da mu je potisnil klešče v usta, a mesto za kočnjak, ga je zgrabil za dušo, pa vleče in vleče. Vidiš, takšne sanje in hlike so začele bolniku hoditi pred oči, a on se jih je branil z nogami in rokami in bledele:

— Klešče — jaoj — to je duša, to ni kočnjak — Milija!

Vso noč je slabo spal, a ko se je zjutraj zbudil, mu je bilo še slabše. Takrat pa je tudi že sam spreviđel, da bi bilo treba napisati testament, in ko je to rekel gospo Milevi, ni ona niti trenotek počakala, temveč je poslala po advokata in dve priči.

Prišli so in lepo napisali in podpisali testament in poslušajte, kako je pokojnik odločil o svojem imetju, ki je bilo zelo veliko:

Ako bo otrok, ki ga rodi gospa Mileva po moji smrti, moškega spola, potem pripade vse moje imetje, ki predstavlja več kot dvestotisoč, temu otroku, a glavni varuh in oskrbnik tega imetja je gospa Mileva. Ako pa bo otrok ženskega spola, tedaj mu pripade dvanajst tisoč kron, ko se poroči. Gospa Mileva dobi "primerno vzdrževalnino", a vse ostalo dobe bratje in ostali sorodniki pokojnikovi.

Kot se torej že iz testamenta vidi, bi bilo za gospo Milevo mnogo boljše, da rodi moško dete. Z drugimi besedami: njen porod bo loterija; ob tej priliki bo zadela glavni dobiček skupaj s premijo, ali pa samo osmi del dobitka.

A ta porod ali loterija se ima zgoditi največ teden dni kasneje od dne, ko smo se mi, bravec, spoznali z gospo Milevo.

## PETNAJSTO POGLAVJE.

Porod, znamenje, plenice, rute, babica, novo korito, pop, boter, krst, povitki in vse druge majhne in velike stvari, ki so lahko v zvezi s tako intimnim dogodkom, kakor ga bomo opisali v tem poglavju.

Ker je bil že testament napisan in je bolnik umrl in bil lepo pokopan ter so dostojno žalovali za njim, ni gospej Milevi ničesar drugega preostalo, kakor da izvrši samo še to formalnost, da rodi.

Razume se, da je gospa Mileva veliko važnost polagala na to, da rodi moško dete, to pa največ za to, ker je zaupala babici, tetki Lenki, da bi v njem videla svojega rajnega moža, ki ga še nikakor ni mogla pozabiti.

Babica ji je dala tudi ta-le zelo lep svet:

— Da bo dete lepo, se varujte, da se ne zagledate v kakega grdega človeka, temveč glejte samo na lepe ljudi.

Zato je gospa Mileva sedela vsako popoldne pri oknu, mimo katerega se je rad sprehajal mladi sodni pisar Vasa Gjurić, ne da bi slutil, da bo tudi on s svoje strani pripomogel, da bo otrok čim lepši.

Ko je tako bilo vse pripravljeno, da se izpolni še zadnja zakonska formalnost za izvršitev testamenta, so prišle nekega dne od šivilje še plenice, povoji, srajčke in vse druge malenkosti: prišlo je tudi novo korito in pripravljena je bila vsak dan vroča voda.

Tako je nekega dne, ko je v loncu kipela voda in je gospa Mileva sedela pri oknu, čakaje na gospoda Gjurića, potrkal nekdo tiho na njena vrata.

— Prosto, — reče gospa z žalostnim glasom vdovice.

Vrata se tiho odpro in mirno in prijateljsko stopi v sobo advokat Fića.

Bravec, ki pozna vse Fićine posebnosti in opraviča, gotovo ne bodo mislili, da je prišel h gospej Milevi zato, da knjuje kože ali da prodaja stare kovanice, ne, prišel je po zelo važnem, čisto advokatskem opravku, ki ga bomo izvedeli iz spodaj razloženega razgovora Fićinega in gospej Mileve.

(Dalje prihodnj.)

## IZNAJDITELJ BASKETBALLA



Prijubljeno ameriško igranje basketballa je iznašel dr. Nismith, ki ga vidite na sliki, ko uči svojega sina pravičnega igranja.

## Novice iz Jugoslavije

## Skrivnostna tvornica duhana.

Leta 1923 se je pojavila v Osijsku skrivnostna tvornica duhana, ki ni imela nikakih zvez z Upravo državnih monopolov, vendar pa je delala pod njeno firmo in spravljala v promet zavilke rezanega tobaka z enakimi etiketami, kakor Uprava državnih monopolov. Ti paketi so dolgo krožili popolnoma neovirano v prometu. Končno pa je le postala policija nanje pozorna, naker je odredila preiskavo in dognala, da je izdajalo utihotapljeni tobak in potvorne etikete Marjan Živković, ki ga nikakor niso mogli slediti.

Celi dve leti Živković ni menjal svojega poklica. Sicer ni imel več poguma, da bi spravljaj utihotapljeni tobak v promet v paketih, temveč je je prodajal na kilograme, potujoč iz mesta v mesto, da ga policija ne bi izsledila. Šele pred kratkim je bil aretiran čisto slučajno. Agent policije v Vinokovih Banjiglav ga je ustavil na ulici in našel pri njem dva kilograma utihotapljenega tobaka. Odvedel ga je takoj s seboj na policijo in dognal njegovo identiteto. Videč, da so mu prišli na sled, je Živković vse priznal in izjavil, da je kupoval utihotapljeni tobak v listih in da ima doma stroj, s katerim ga reže in prodaja potem od vasi do vasi. Hladnokrvno je pripomnil, da mu je šla kupčija nenavadno v klasje in to predvsem radi tega, ker je monopolski tobak zelo drag in obremenjen s davki.

## Dva pelikana ustreljena.

Iz Osijskega poročajo, da je loigar Radić iz Dopsina v okolici Vuke ustrelil na božični dan dva pelikana, sama in samice. Pelikan je velika ptica, ki živi večinoma v Afriki in južni Aziji in le prav redko v južnih krajih Evrope. Pripoveduje se, da si pelikan v slučaju pomanjkanja hrane grize svoje lastno meso ter s krvjo hrani svoje mladiče. Lovec je redki plen poklonil osijskemu lovskemu društvu.

## Velika železniška nesreča v Romuniji.

Na progi Veliki Varadin-Arad pri postaji Kisilvadin je skočil s tira neki brzovlak. Od potnikov je bilo samo nekaj ranjenih. Iz Arada je bil takoj poslan neki rešilni vlak, ki je naložil par potnikov ter se odpeljal proti Aradu. V sled nepazljivosti strojevođe se je zaletel v težko natovljen tovorni vlak. Pri tem je bilo 5 oseb težko, 23 pa lahko ranjenih.

## Sovjetski poslanik Rakovski o odnosih med sovjetsko Rusijo in Jugoslavijo.

Dopisniku "Vremena" je dal Rakovski zanimivo izjavo o odnosih Rusije do Jugoslavije. Dejal je, da je netočno, da bi se v Berlinu sestal Čičerin z Balugdičem. Celó on sam, ki se osebnopozna z Balugdičem se izdobe, ko sta bila oba socialista, se je sestal z njim zadnjice leta 1910. Da ne vladajo še normalni odnosi med Rusijo in Jugoslavijo, ni krivda na ruski strani. Rusija je obnovila diplomatske odnose že z Japonsko itd. le Jugoslavija je ostala v majhni skupini držav, ki noče priznati sovjetske Rusije. Najbrže dela to Jugoslavija zaradi Romunije. Toda z Romunijo ima Rusija zelo važen spor, z Ju-

goslavijo pa nobenega. Verjetno pa je, da ovirajo priznanje tudi ruski emigranti. Sicer se ti nahajajo v popolnem razsuhu. Del od njih se je že povrnil, del se pripravlja na povratek, nekateri pa sanjajo o obnovitvi monarhije. Pa to je brezupno, ker je kmet pripravljen, da tudi s puško v roki nastopi proti vsakemu poskusu obnovitve carizma. Nato je Rakovski obširno govoril o napredku Rusije, ki se bo v prihodnjem letu povrnila že na normalno življenje.

## Nov pomočnik prometnega ministra.

Kralj je podpisal ukaz, s katerim je Bora Popović, bivši direktor oblasti železniške direktorije v Beogradu, imenovan za pomočnika prometnega ministra.

## Novi inozemski konzul.

Vlada je podelila exequatur direktorju boursansko-hercegovinske banke in predsedniku zbornice za trgovino v Sarajevu, Nikoli Berkoviću, švedskemu honorarnemu konzulu v Sarajevu in Juanu Alcaidu, generalnemu konzulu republike Chile v Beogradu. Ker je Alcaido obtem poslaniški opravniki poslaništva republike Chile v Bukarešti, bo vodil svoje konzularne posle iz Bukarešte. Exequatur je dalje podeljen Antonu Avblichu, generalnemu konzulu avstrijske republike na Sušaku. Ta konzulat obsega Sušak z okrajem Primorje-Krajinu.

## Ali vas nadleguje KAŠELJ?

Zadovoljeni odjemalci priporočajo

## Severa's Cough Balsam.

Idealno zdravilo zoper kašelj; prijetno, uspešno in zanesljivo. Cena 25 in 50 centov.

## Hlita odpame zoper akutni prehlad se

## Severa's Cold and Grip Tablets.

Cena 30 centov. Ta dve zdravila so najboljša od pomoči v slučajih kašlja, prehlada in gripavosti. Zadržite najprej pri sebi.

W. F. SEVERA, CEDAR RAPIDS, IOWA

## Borba z volkovi.

Uradniki male železniške postaje Prestane-Mattegna v Italiji so preživeli te dni hudo noč. Neki okolški kmet je ustrelil velikega volka ter ga shranil v železniškem skladišču. Ko se je znočilo, je prišla nenadoma velika tolpa volkov, ki je skušala glasno tulce udreti v skladišče. Ker so bili neoboroženi, zverki niso mogli odpuditi. Zato so se zaklenili v pisarno ter niso mogli niti službe vršiti. Šele proti jutru so volkovi izginili.

## POZOR ŠIVALKE!

ONE, KI ZNAJO ŠIVATI NA ROMANINE TER SO IZVEŠANE NA MOŠKIH SLAMNIH. DOBE STALNO DELO.

MIKADO STRAW HAT, 112 WOOSTER STREET, N. Y. C.

Kje je IGNAC PEČJAK, doma iz fare Zagradec pri Fužini in ostali prijatelji mojega pokojnega moža Antona Kern, preje Hren, ki je umrl 23. septembra, rojen je bil v fari Trnovo, Notranjsko. Ne iščem radi slabega, zato prosim, da se mi javite. Mary Kern, 302 North 1st St., Kansas City, Kans.

(4x 19.20.21.22)

## BLAZNIKOVH PRATIK

nimamo več, zato jih ne naročate. Mesto PRATIKE naročite Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1926.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York City.

## Klobase

in SUHO MESO. Doma sušeno pošiljam širom Amerike od 10 lb. naprej, proti expresnem prevozu po 38 centov funt; poštnine prosto; imamo tudi želedece.

## JOHN KRAMER

5301 St. Clair Ave., Cleveland, O

Ako pošiljate denar v domovino, bodisi v Dinarijih, Lirah ali Dolarjih;

- želite dobiti denar iz starega kraja;
- hočete naložiti svoje prihranke varno po 4% obresti;
- imate rešiti kako zadevo tu ali v domovini;
- nameravate spomladi ali kasneje v domovino;
- rabite sploh kako pojasnilo v bančnih zadevah,

se lahko obrnete s polnim zaupanjem na priznano domačo

## Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

## UDOBNO SPANJE

Edinole zdrav človek udobno spi. Če ste nervozni, razdražljivi, izdelani, ne morete spat, če imate jutraj občutek nespoko-

stnosti, ni z vami nekaj prav. To večkrat pomenja kako organsko slabost. Morda potrebujete jo ledice in mehur

pomoči za odpravo strupov, ki povzročajo vaše stanje. Pijte dosti vode in poskušajte Gold Medal Haarlem oil capsules (originalne in pristne) najslavnejši odvajalni mirilec na svetu. V zapечатih skatljah.

**GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES**

Poglejte za ime Gold Medal na vianjevi in zlati skatli. Zavrnite nadomestila. V prvovrstnih lekarnah 25c, 75c, \$1.50.

## Slovensko - Amerikanski Koledar

za leto 1926.

je gotov in smo ga razposlali vsem, ki so ga do zdaj naročili.

Letos je zelo zanimiv in bo vsak zadovoljen.

Cena mu je 50c.

Kdor ga želi imeti naj pošlje znamke ali pa money order.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Bada bi izvedela za naslov JANE-

ZA HLUPA, podomače Mlinarjev iz Krupa, Meta Semič. Pred 15. leti se je nahajal v Chicago in en čas tudi v Joliet, Ill., pozneje pa ni bilo več slišati o njem. Prosim rojake, če kdo kaj ve, da mi poroča, ali naj se pa sem oglasi, ker poročati mi imam nekaj zelo važnega, kar bi znal pozneje biti njemu v škodo. — Mrs. A. Slabonick, R. F. D. 3, Box 47, Blairsville, Pa. (3x 20.21.22)

## DOMAČA ZDRAVILA

V zadnji imam jedline dišave, Knajpovo ječmenovo kavo in imenitna domača zdravila, kateri pripravca moj. Knajp v knjigi —

## DOMAČI ZDRAVNIK

Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko popisana vsaka rastlina za kaj se rabi.

V ceniku boste našli še mnogo drugih koristnih stvari.

Math. Pezdor

Box 772, City Hall Sta., New York, N. Y.

## KAKŠEN JE VAŠ ŽELODEC?

Moj je zdrav, hvala vam. Ni bil vedno tak. Prvi liko se iznašel vašega zapirja, nepravne, žlednega prehlada, izpehavanja, napljenosti srca, kislega želodca, neravnosti, nepravne, glavobola itd. Istotako kot sem se iznebil jam. Ne pošiljate mi centa, kajti vem, da bo imelo to zdraviljenje take uspehe pri vas. Pošljem pa vam poštnine prosto. — Ko se je izkazalo, da je pregled vaše žledne neredne, mi lahko pošljete en dolar. Ali ni to zaupanje znamenje poštenosti? Pišite sedaj. Naslov: THEODORE H. JACKSON, Stratford Bldg., B-66, Syracuse, N. Y.

## Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

## MALI OGLASI

v "Glas Naroda".



## BELE ROŽE

ROMAN V DVEH DELIH.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

— Pomisl, Marija, zaman je tačiti in vse upanje je zate izgubljeno. Nobena stvar te ne more več rešiti. Jutri zjutraj, ko bo vzhajalo solnce, boš že odstranil njegove večne luči.

— Že jutri? — je vzklila in njen pogled je pohitel proti oknu. — Solnce zahaja — in le še ena noč!

— Le še ena noč, tvoja zadnja, — je ponovil brat.

Nervozno je posegla po belih rožah.

— Smrtne rože ravnobesne! — je zamrmžala. — Ne, nikakega upanja ni več. Vse je končano! Nedolžnost, čistost, čast, ljubezen, — nič ni ostalo!

Skočila je pokonci ter pričela begati po ozki celi.

— Nič, — je popovila v smrtnem strahu. — In to je konec! Kako se bo zgodilo? — je vprašala ter obstala pred svojim bratom.

On jo je razumel ter se obrnil od nje. Tudi ona ga je razumela.

— Tako torej? — je rekla. Nato pa je pričela govoriti glasno in brezbržno: — Da, čitla sem o tem ter sem morala v gledišču vedno jokati, kadar sem videla Marijo Stuart, ko so jo povedli na morišče. Kdo bo jokal za menoj? Tako mlada sem še!

— Marija, Marija! — jo je prosil brat. — Ne smeš govoriti tako zmedeno! Pomisli se, čas poteka!

— Da, solnce bo zašlo, — je rekla ter stopila k mizi, na kateri so ležale bele rože. — Še par kratkih ur in nato noč, večna noč! Ali res obstaja večnost?

— Izveličar sam nam jo je obljubil, Marija.

— Človek pa nima nobenega pojma o njej. Ali je to novo življenje, v katerem ni nobene krivde, nobene bede in nobenega konca? In ali bomo videli tam vse, ki so šli pred nami skozi temna vrata? In ali bom srečala tam tudi njega ter bo nastopil proti meni kot obtožitelj?

— Pred Bogom ni treba nikakega obtožitelja. — Videl je tvoje dejanje.

— Moje dejanje! — je ponovila. — Kdo mi pravi, da more moja smrt poravnati to dejanje?

— Če se skesaš, — gotovo.

— Res? Kaj je kes? Vem, obžalovanje radi storjenega greha. Takih občutkov nisem še nikdar imela, kajti čakala sem na uro odrešenja in prostosti, — a zaman, zaman. Ali bi mi mogel pomagati k begu? — je vprašala vznemirjena.

— Beg, — se je smehljajla sočutno. — Beg iz teh zidov? Sestra, to je nemogoče.

— Nemogoče zate, — to vsemam, — je razburjeno nadaljevala. — On pa bi lahko to storil ter bi me moral oprostiti, kajti to sem storila zanj. In nikake besede od njega tekom vsega tega časa, nikake vrstice, nikakega sporočila!

— Marija, Marija, — torej je res, kar je rekel obtožitelj, da si radi nekake drugega izvršila temno dejanje?

— Tega nisem izdala — niti za trenutek, niti z eno samo besedo, — je rekla hitro.

— Ne, znala si zamolčati njegovo ime.

— Seveda, sedaj bi se lahko osvetila ter potegnila to ime skozi blato, — je vzklila burno. Kmalu pa je ugasil ogenj v njenih očeh. — Nicesar bi pa ne pomagalo in nicesar bi mu ne mogli dokazati. On je brez krivde, — kaj more za to, če je postal nezvestno in nehoti zapeljivce? Ne, to ime bo pokopano z menoj vred.

— Sum pri vratih je opozoril moža na slovo.

— Z Bogom, Marija, — je rekel. — Naj ti bo Bog milostljiv sodnik.

— Ostani, — je vzklila, — ne pusti me same! Solnce zahaja — in tam, v temnem kotu, v postelji, leži z bledim mrtvaškim obrazom. Ostani, — bojim se ga! Ali ne vidiš majhnega, krvavega madeža na njegovem čelu? — je nadaljevala. — Če noči sem morala sanjati o tem majhnem madežu. Ali je to kes? Ostani, za božjo voljo, ostani!

Vrata pa so se že odprla in s sklonjeno glavo je zapustil grof svojo nesrečno sestro, še pred par meseci tako proslavljeno grofico Varenshersko, ki se je sedaj v svoji ozki celici prikratk sesedla pod težko obtožbo, — mlada, lepa in cvetoča, kot roža v maju, kljub dolgemu zaporu.

Luna, ki se je prikazala na nočnem nebu, je zrla tudi v ozko celico, kjer je stal sivolas duhovnik pred hitro mlado žensko ter govoril o vsemoti in usmiljenosti Boga.

Mehki žarki lune so se polagoma izgubili, in noč se je morala umakniti bližajočim se žarkom jutra. Ko pa se je pojavil prvi žarek luči na iztoku, oznanjajoč prihod solca, je pričel cingljati zvonček počasi in otožno in duhovnik v celici je pričel moliti molitve za umirajoče.

Izgubile so zvezde in izginila je luna. Jutranja zarja je občila zidove jetnišnice kot z rdečo barvo. Solnce se je dvignilo ter obljubljalo krasen dan.

Zvonček je utihnil. In ko se je dvignilo solnce višje ter pričelo metati svojo zmagoslavno luč na mrko jetnišnico, so odnesli na nosilnici črno pokrito, priprosto krsto. V celici je sprejel grof, kar so mu sedaj brezopogojno izročili: pismo, šal, katerega je nosila na zadnji poti, majhno skatulo, ki je bila zapечатena ter vsebovala nakit, katerega je nosila ob času aretacije in majhen šopek belih rož, katerega je do zadnjega držala v roki in ki je postal rdeč.

Duhovnik pa je globoko ginjen, sporočil, kako je umrla, — skesana, a brez strahu, ponizna in udana, žrtev velike krivde.

— Requiescat in pace, — je zaključil in ko je izgovoril te besede, je pričel cingljati zvonček.

To je bil poziv, naj se moli za ubogo dušo, ki je stala, obremenjena s krivdo, pred božjim prestolom.

Uničena in pokopana.

Nekje ob Baltiku, tik ob morju, se dviga grad, imenovan Visoki gozd. Ozadje tega gradu predstavljajo gozdovi, obstoječi iz najbolj različnih drevov. Izrastki tega gozda so bili zelo spretno izpremenjeni v park, naravni park, ki se je glede svoje krasote lahko meril z vsakim drugim v celi državi.

Grad sam je bil zgrajen v številnih slogih in vsled tega bi se ga lahko imenovala brez sloga. Številnim ljudem je to dosti ljubše kot pa izraziti slog, s katerim se uganja v sedanjih dneh take neumnosti. Grad je obstajal iz proštranih dvoran ter je nosil številne stolpce. Najstarejši deli gradu so izvirali iz trinajstega stoletja, a poznejši dodatki iz šestnajstega.

(Dolje prihodnjic.)

**French Line**  
SAMO ŠEST DNI PREKO  
Z OGROMNIMI PARNIKI NA OLJE  
**FRANCE 30. JANUARJA**  
PARIS 13. februarja. FRANCE, 6. marca.  
HAVRE — PARIŠKO PRISTANIŠČE  
Kabinje tretjega razreda z umivaalniki in tekočo vodo za 2,  
4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pijača.  
**19 STATE STREET NEW YORK**  
ALI LOKALNI AGENTJE

Branko:

## Različne smrti.

Čudno je in nam čisto nepojmljivo, v kakih okoliščinah obišče čisto smrt ubogega zemljana. — Videl sem smrti, ki so bile odrešene, osvoboje in kakor nagrada za dolgo in težko pot bojev, prevar in sploh vsega, čemur pravimo življenje. Malo mlričev sem videl, ki so imeli izmučen izraz, ne, večina jih ima obraz izpočit, usta v lahak nasmeh in še okrog oči nekaj, kar bi nam rado povedalo o neznani nam sladkosti. Zato sem moral odobravati napis, ki sem ga videl v neki vseučiliški dvorani za secciranje: — To je kraj kjer smrt rade volje življenju na pomoč priskoči. — Ne, ne, videl sem obraze mlričev, ki so se za živa pol stoletja borili in se bili na pesti z okolico in s svojo usodo — na odrtu pa je imel izraz svetnika, ves v zatajevanju, milini in blaženosti.

Toda videl sem smrti, ki niso bile odrešene, ne konec trpljenja, temveč kazni, šiba in povračila za grozne in strahotne grehe, kakršnih ubogi človek se zmožen ni. Ni zmožen tolikih in takih prestopkov kakor je bila kazen zanje. Videl sem smrti, kako se je usoda izmišljala in dolgo pripravljala, kako bi v svoji grozoti prekosila vse svoje dosedanje divjanje. To niso bile smrti, to je bila podivjana razuzdanost, blazna pijanost, groteskna groza usode in izkotonno smešenje človeka.

Nekje v Voliniji na Poljskem sem se pripeljal v hudi zimi ponoči s trojko do gostilne. To se pravi, da je stalo v nedogledni daljavi v snegu nekje par hiš, ki menda niso imele drugega namena kakor postojnice prenočitni in trojki premenjati konje. Prezebojot sem sanjal o gostoljubnem samovarju, dasi sem vedel, da me bo v gostilni hebrejce odiral pri slabem žganju.

Komaj par verst pred naseljem so postali naši konji silno nervozni in ko smo hoteli šiniti skozi redke brezove gozdčiče, so se naenkrat obrnili. Takoj smo vedeli, kaj je. Vsi trije, voznik, moj tovariš praporščak in jaz, smo napeli petelne. Konje smo s težavo obrnili in jih spravili v počasen tempo. V luninem svitu smo videli veliko voljo topoli, ki nas je polahoko obkrožala. Voznik, domačin in praporščak, Poljak, sta se takoj izkazala, da sta imela že večkrat opravka z zverjo: kolikor strelcov, toliko sivcev je padlo. Volkovi so se vrgli na ubite tovariše, udarili smo po konjih in kmalu nato smo sedeli v krmi, kjer je bilo žganje res žalostno in hebrejce res čifut.

Govorili smo o tem, kar smo doživeli pravkar in pogovor se je sukaj o smrti. Mladi poljski praporščak je povedal eno iz svojega življenja na fronti. Govoril je s humorjem, kar pa je bilo einizma vmes, ni motilo, ne, pričalo je zanj kakav kdor je res kaj doživel, ne tarna, kadar pripoveduje, temveč se skuša celo šaliti iz tega, kar je v grozi doživel.

— V oni fazi je šla vojna sem in tja, kakor je pač veter zanesel. Enkrat naprej, enkrat nazaj, tako da čisto nisem vedel po ponasjanju levega in desnega frontnega krila, ali bežimo ali napredujemo. Bog sam se nas je usmilil in nam dal vidno znamenje za smer našega premikanja: silne jate črnih gavravov so spremljale fronto na vsaki njeni poti. Ta smrdljiva ptica je imela dober vonj in instinkt. Kadar so se vzdignili in

leteli nazaj, smo jo tudi mi kmalu ubrali za njimi. Nekoč nas je sovražnik pošteno naklestil in podil kar se je dalo. Jaz vam ne morem povedati, kako se je to zgodilo. Samo to vem, da mi je jutranje solnce žarko sijalo v lice in pogledal sem. Nobenega grmenja in trušca ni bilo okrog mene. — Sam božji mir vsenaokrog. Zdelo se mi je, da sanjam. Toda težka odeja me je tlačila: kup prsti in truplo vojaka. Streslo me je. — Pogledal sem okoli sebe: množica vojakov in konj je ležala na levo in desno okrog mene. Vse tiho je bilo v tem lepem groznem jutru. Ah, da, očitno se je fronta pomaknila daleč od tod, si mislim, in tako so nas pustili ležati, nas, mrtvece. Naenkrat mi zatemni oko teman oblak: bili so gavrani, ki so se kriče vabili na grozno pojedino človeških in konjskih trupel. Hotel sem pogledati, kam se bodo zagnali, a tisti hip je svignila mimo mene peščica podivjanih psov, ki so jih gonili prejeti volkovi. "Sladko je umreti za domovino. . . " — o ti moj ljubi Bog! — Rad bi se premaknil, da bi vsaj roko dvignil, toda moja odeja je bila pretežka. Od strahu in gneva nad vso to odurnostjo sem onemogel zatisnil oči in nisem nič mislil: polastilo se me je ono sladko brezbrizje, ki ga ima vsakdo, ko vidi pred seboj gotovo smrt. O, da bi prišla, hitro in gotovo! Hotel sem moliti, toda nisem, kakor da nočem prositi milosti Boga, ki mi je določil tako gnusen konec. Iz omotice me je prebudilo kranje in vrščanje. Odprl sem oči in jih takoj nato zaprl: ogromen gavrani je sedel na glavi mojega mrtvega vojaka in mu nacegnjal oči. Hotel sem zakričati, a nisem mogel. Tako bom torej umrl! Materi bodo pisali: " . . . s tem naznanjamo, da je padel na polju slave za domovino. . . " Hotel sem naglas zakleti, zahropel sem in sam ne vem, zakaj, takrat se je odvalilo truplo vojakovo raz mene. Gavrani so odleteli za streljaj in obdelovali tam svoje žrtve. — Prsa so mi bila lažja, dihal sem in dihal. A ko je solnce stalo na pol dnevu, sem se izkopal počasi iz zemlje in tam so me našli vojaki. Povedali so mi, da me je zasula granata. K sreči mi ni zasula glave, in ko sem v bolnici okrevaj, sem dobil dopust. Materi sem povedal to storijo in vsak dan sva hodila v cerkev in zakaj svetčice pred Čenstohovsko Marijo. . .

Pili so žganje s čajem in bili trudni od čudne storije. Rad bi poslušal kako veselo, predno gremo spat, in zato sem rekel vozniku, staremu Volinjeu: — Povejte še vi kaj, pa ga bom še eno mero.

Kosmati možak je začel, izpraznil čašo, si obrisal z rokavom usta in govoril tja v en dan, da sem pričakoval kaj prav posebnega veselja.

— E, da, umreti je umreti, — smrt je smrt; drugače tega ne moreš povedati. Ampak umreti ni umreti in smrt ni smrt; drugače ne morem reči jaz, ki sem pokopal svojega očeta. Je precej podobno kakor je gospod pravkar pravil. Sem se pa spomnil ravno prej, ko smo imeli opravka z volkovi. . . Torej moj oče je umrl v hudi zimi. Naše zasedle ni, da bi mu deljal vas: tri lesene bajte in podrti ja okrog njih. Do cerkve in do pokopališča boš z dobrimi konji vozil dve uri. O, ti ljuba Rusija!

In res sem prihajal vsak dan. Ko pa sem prišel sedmi dan in se plazil skoro po kolenih, kakor vedno, sem videl od daleč, da čita pismo. Zdel se mi je čuden; ko je čital, se je dvigal in vstajal, gledal je že iz jarka — sovražnik je ležal komaj dobrih sto metrov pred nami — vzpenjal se je in ne meneč se za nevarnost, se je vzbolil nad jarkom. Bil sem že pri njemu, hotel sem ga posvariti, naj se krije, tedaj pa je omahnil vznak, nem in tilh je obležal na strelskem jarku.

Ko sem stal tik njega, sem pogledal v pismo: sosed mu piše, da mu je stara majka doma umrla.

Potegnil sem ga v jarek; na čelu je imel prav majhno krvavo rano.

Krogla ga je zadela prav tisti hip, ko je izvedel, da mu je mati od žalosti in bridkosti umrla.

In je oče umrl v najhujšem mrazu, da. Smo pojokali, smo pomolili, krsto, doma zbito, na sani naložili, zapregla sva z bratom trojko, udri po konjih in že sva prevozila dobro uro. Kaj nas niso čakali za gozdom volkovi? Da, toli, ko jih je bilo, da na rešitev nisi mogel misliti. Z bratom pa sva bila še mlada; mlad človek se v strahu trese in otepava s puško kakor z bičem. Pa sva jih vendar od tistih, ki so padli po konjih, precej pobila. Toda splašeni konji so drveli po gozdu, zadeli ob drevo, sani so se prevrle, krsta je padla z njih in tako smo običali v snegu. Volkovi okroginkrog nas. Streljala sva na levo in desno. Ko pa sva videla, da so konjem na vratovih, sva zbežala nazaj domov. Tam smo šli z vseh treh hiš s samni v gozd. Strašno, vam rečem, ne po človeško, in ne po živalsko: našli smo ogolodane konjske kosti in prazno krsto. V naglici napravljena se je pri padcu razčlenila in od našega ljubega starega očeta nismo imeli bogve kaj pokopati. Večen spomin mu, o mili Jezus, pijmo, žganje nas greje! . . .

Groza me je obhajala pri tem pripovedovanju, pri smehih, solzah in emokih, ki so spremljali njegovo povest.

Zaspali smo po dolgem pitju in ko smo sedli v trojko, je žarko solnce svetilo nad mogočno, edinstveno volinjsko zimo.

Ne, ne! To ni slučaj! Mi doživljamo stvari, ki jim pravimo slučaj, ker ne vemo zanje drugega imena.

Bili smo leto pozneje v hudem ognju. Naši strelski jarki so bili v naglici in silnem boju tako hitro napravljeni, da so bili le dobrega pol metra globoki. Sključen sem se priplazil v bojni pavzi do častnika, od katerega sem hotel imeti pojasnil. Pripravljaj sem se, kako ga bom nagovoril, toda on me je že spoznal in mi hitel naproti. Bil je moj stari znanec, — poljski praporščak. Ni hotel govoriti o službi, pokazal mi je samo mal zavoček in pismo od matere: poslala mu je čokolade in piala, da vsak dan gori pred Čenstohovsko Matko Božjo svečica za njegovo srečno vrnitev. Mnogo sva govorila po tako dolgem snidenju. In ko sva se ločila, mi pravi: — Jaz ne bom izval darov svoje majke sam. Ne, ti si moj prvi sosed, zato si povabljen vsak dan in moraš priti in bova vselej kosček čokolade jedla. . . Pridi! Radi moje matere, pisal ji bom in v tolažbo ji bo. . .

In res sem prihajal vsak dan. Ko pa sem prišel sedmi dan in se plazil skoro po kolenih, kakor vedno, sem videl od daleč, da čita pismo. Zdel se mi je čuden; ko je čital, se je dvigal in vstajal, gledal je že iz jarka — sovražnik je ležal komaj dobrih sto metrov pred nami — vzpenjal se je in ne meneč se za nevarnost, se je vzbolil nad jarkom. Bil sem že pri njemu, hotel sem ga posvariti, naj se krije, tedaj pa je omahnil vznak, nem in tilh je obležal na strelskem jarku.

Ko sem stal tik njega, sem pogledal v pismo: sosed mu piše, da mu je stara majka doma umrla.

Potegnil sem ga v jarek; na čelu je imel prav majhno krvavo rano.

Krogla ga je zadela prav tisti hip, ko je izvedel, da mu je mati od žalosti in bridkosti umrla.

Potegnil sem ga v jarek; na čelu je imel prav majhno krvavo rano.

Krogla ga je zadela prav tisti hip, ko je izvedel, da mu je mati od žalosti in bridkosti umrla.

Potegnil sem ga v jarek; na čelu je imel prav majhno krvavo rano.

Krogla ga je zadela prav tisti hip, ko je izvedel, da mu je mati od žalosti in bridkosti umrla.

Potegnil sem ga v jarek; na čelu je imel prav majhno krvavo rano.

Krogla ga je zadela prav tisti hip, ko je izvedel, da mu je mati od žalosti in bridkosti umrla.

Potegnil sem ga v jarek; na čelu je imel prav majhno krvavo rano.

Krogla ga je zadela prav tisti hip, ko je izvedel, da mu je mati od žalosti in bridkosti umrla.

Potegnil sem ga v jarek; na čelu je imel prav majhno krvavo rano.

Krogla ga je zadela prav tisti hip, ko je izvedel, da mu je mati od žalosti in bridkosti umrla.

Potegnil sem ga v jarek; na čelu je imel prav majhno krvavo rano.

Krogla ga je zadela prav tisti hip, ko je izvedel, da mu je mati od žalosti in bridkosti umrla.

Potegnil sem ga v jarek; na čelu je imel prav majhno krvavo rano.

Krogla ga je zadela prav tisti hip, ko je izvedel, da mu je mati od žalosti in bridkosti umrla.

Potegnil sem ga v jarek; na čelu je imel prav majhno krvavo rano.

## Kretanje parnikov - Shipping News

|                |                                                                 |                                         |                                                                                                        |
|----------------|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 23. januarja:  | Andania, Cherbourg.                                             | Havre: Orduna, Cherbourg; York, Bremen. |                                                                                                        |
| 27. januarja:  | Suffren, Havre.                                                 | 10. marca:                              | George Washington, Cherbourg in Bremen.                                                                |
| 29. januarja:  | Martha Washington, Trst.                                        | 11. marca:                              | Mount Clay, Hamburg.                                                                                   |
| 30. januarja:  | Aquitania, Cherbourg; France, Havre.                            | 13. marca:                              | Majestic, Cherbourg; Bremen, Bremen; Andania, Hamburg; New Amsterdam, Rotterdam.                       |
| 6. februarja:  | Olympic, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Bremen; Orduna, Cherbourg. | 17. marca:                              | La Savoie, Havre.                                                                                      |
| 10. februarja: | La Savoie, Havre.                                               | 18. marca:                              | Cleveland, Hamburg.                                                                                    |
| 11. februarja: | Westphalia, Hamburg.                                            | 20. marca:                              | Leviathan, Cherbourg; Aquitania, Cherbourg; Pittsburgh, Cherbourg; Veendam, Rotterdam; Berlin, Bremen. |
| 13. februarja: | Paris, Havre; America, Bremen; Pittsburgh, Cherbourg, Bremen.   | 22. marca:                              | De Grasse, Havre.                                                                                      |
| 16. februarja: | Berlin, Cherbourg, Bremen. Albert Ballin, Hamburg.              | 24. marca:                              | Martha Washington, Trst.                                                                               |
| 20. februarja: | Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Bremen.                    | 24. marca:                              | Pres. Harding, Cherbourg. Bremen.                                                                      |
| 24. februarja: | De Grasse, Havre.                                               | 25. marca:                              | Columbus, Bremen; Westphalia, Hamburg.                                                                 |
| 25. februarja: | Thuringia, Hamburg; Muenchen, Bremen.                           | 27. marca:                              | Olympic, Cherbourg; Ohio, Cherbourg.                                                                   |
| 27. februarja: | Olympic, Cherbourg.                                             | 31. marca:                              | Berengaria, Cherbourg; Suffren, Havre; Arabic, Hamburg; Republic, Bremen.                              |
| 3. marca:      | Suffren, Havre.                                                 | 22. maja:                               | Paris, Havre. SKUPNI IZLET.                                                                            |
| 4. marca:      | Deutschland, Hamburg.                                           | 22. junija:                             | Pres. Wilson, Trst. SKUPNI IZLET.                                                                      |
| 6. marca:      | Berengaria, Cherbourg; France.                                  |                                         |                                                                                                        |

„Putujte po ameriško zastavo“  
Znižana cena tja in nazaj do  
**LJUBLJANE**  
samo \$198.00 in več preko Cherbourga  
UDOBNO, hitro potovanje na najljepših parnikih na svetu. Prostorna kabina, prostoren promeniščni krov ter dosti dobre hrane — vsega tega ste deležni, če potujete na United States Lines, svojih parnikih, brodov, ki je last vlade Združenih držav.  
Izplačalo se vam bo izvedeti vse podrobnosti, glede odplata, vesti, razpisa, letov, agentov, najbližjega parnika na svetu in drugih U. S. Lines parnikov. Vprašajte danes svojega lokalnega agenta glede nizkih cen ali pišite na  
**United States Lines**  
45 Broadway (Phone. Whitehall 2800) New York City

NARAVNOST V JUGOSLAVIJO  
**MARTHA WASHINGTON**  
29. januarja 23. marca.  
Cena do Trsta ali Dubrovnik v tretjem razredu \$100, vključno vojni davek  
COSULICH LINE OF TRIESTE  
Phelps Bros & Co., 2 West St., N. Y.

Kje se nahaja moj brat ANTON TOMEC iz Osilnice? Rada bi videla, da pride sem v New York, ker sem slišala da je bolan. Prosim cenjene rojake, ako kateri ve zanj, da mi sporoči, za kar mu bom zelo hvaležna ali naj se sam oglasi. — Mary Tomec, 92—1. Ave., New York. (3x 20,21,22)

**DOBRO SLUŽBO**  
dobi Slovenka srednje starosti pri družini treh odraslih oseb. Biti mora zanesljiva, čista in znati morda nekoliko kuhati. Pišite na: 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

**POZOR ROJAKI!**  
Naš potovalni zastopnik Mr. JOHN ŽUST bo obiskal rojake po Lawrence Co., Penna. — Komur je potekla naročnina na Glas Naroda, naj jo obnovi pri njem. Tudi sprejema naročila za razne knjige, ki jih imamo v zalogi. Rojakom ga toplo priporočamo.  
Uprava "Glas Naroda".

**PRVA IN NAJSTAREJŠA**  
TCVARNA  
**TAMBURIC**  
V AMERIKI—  
ki izdeluje najboljše tamburice in glede dela prekosil vse trduke ta vrste. Tamburice iz moje tovarne so priznane najboljše glede oblike, točnosti in glasu, kar pričajo priznanja zborov in pevkincev. Naročeno blago pošiljam v vse kraje sveta. Pišite po cenik, katerega pošljem zastonj.  
**IVAN BENČIČ**  
4054 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

**POZOR ROJAKI!**  
V zalogi imamo  
**SVETO PISMO**  
(stare in nove zaveze)  
Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

**Slovenic Publishing Company**  
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

**POZOR ROJAKI!**  
V zalogi imamo  
**SVETO PISMO**  
(stare in nove zaveze)  
Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

**Slovenic Publishing Company**  
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

**POZOR ROJAKI!**  
V zalogi imamo  
**SVETO PISMO**  
(stare in nove zaveze)  
Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

**Slovenic Publishing Company**  
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

**POZOR ROJAKI!**  
V zalogi imamo  
**SVETO PISMO**  
(stare in nove zaveze)  
Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

**Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko**

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, pri lgi in drugih stvareh.

Pojasnila, ki vam jih samoremo, dati valed naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvotne parnike, ki imajo kabine tudi v III razredu.

Glasom nove naseljske postave, ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samorejo tudi nepravilni dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj tomdneva dovoljenja izdaja generalni naseljski komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi New Yorku pred odpotovanjem, te se pošlje prošnjo v stari kraj glasom nanovejša odredba.

**KAKO DOBITI SVOJCH IZ STAREGA KRAJA**

Kdor želi dobiti sorodnika ali srovnice iz starega kraja, naj najprej piše na pojamila. In Jugosla vije bo pripuščeni v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa samorejo dobiti sem šene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteto v kvoto. T rojene osebe se tudi ne štejejo kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov p imajo prednost v kvoti. Pišite na pojamila.

Prodajamo vozna lista na vse pso ge; tudi preko Trsta samorejo Ju goslovani sedaj potovati.

**Frank Sakser State Bank**  
82 Cortlandt St., New York

**ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.**